

Zaak C-620/19

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

20 augustus 2019

Verwijzende rechter:

Bundesverwaltungsgericht (Duitsland)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

4 juli 2019

Verzoeker in „Revision”, verzoeker in hoger beroep en verweerder:

Land Nordrhein-Westfalen

Verweerder in „Revision”, verweerder in hoger beroep en verzoeker:

D.-H. T. handelend als curator van J & S Service UG (met beperkte aansprakelijkheid)

Bundesverwaltungsgericht

BESLUIT

[OMISSIS]

In de bestuursrechtelijke procedure

van D.-H. T. handelend als curator
van J & S Service UG (met beperkte aansprakelijkheid),
[OMISSIS] Euskirchen,

verzoeker, verweerder in hoger beroep en verweerder in „Revision”,

[OMISSIS] [Or. 2]

tegen

het Land Nordrhein-Westfalen,
[OMISSIS]

verweerder, verzoeker in hoger beroep en verzoeker in „Revision”,

[OMISSIS]

in tegenwoordigheid van:
de Vertreter des Bundesinteresses
beim Bundesverwaltungsgericht [federaal orgaan ter behartiging van het
algemeen belang],
[OMISSIS] Berlijn,

heeft de 7e Senat van het Bundesverwaltungsgericht (hoogste federale
bestuursrechter)

[OMISSIS]

op 4 juli 2019 als volgt beslist:

De procedure wordt geschorst.

Het Hof van Justitie van de Europese Unie wordt verzocht om
beantwoording van de volgende vragen inzake de uitlegging van
verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van
27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in
verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije
verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG (algemene
verordening gegevensbescherming, PB L 119 van 4 mei 2016, blz. 1) door
middel van een prejudiciële beslissing overeenkomstig artikel 267 VWEU:
[Or. 3]

1. Dient artikel 23, lid 1, onder j), van verordening (EU) 2016/679 ook
ter bescherming van de belangen van belastingautoriteiten?
2. Indien deze vraag bevestigend wordt beantwoord, valt onder de
formulering „inning van civielrechtelijke vorderingen” ook het verweer van
de belastingautoriteit tegen civielrechtelijke vorderingen en moeten die reeds
zijn ingesteld?
3. Is het op grond van de regeling in artikel 23, lid 1, onder e), van
verordening (EU) 2016/679 ter bescherming van een wezenlijk financieel
belang van een lidstaat op fiscaal gebied toegestaan dat het recht van inzage
in de zin van artikel 15 van verordening (EU) 2016/679 wordt beperkt om
een tegen de belastingautoriteit ingestelde civielrechtelijke
faillissementspauliana af te weren?

Motivering:

I

- 1 Verzoeker is curator. Hij verzoekt de bevoegde belastingautoriteit om fiscale informatie over de failliete schuldenaar, een zogenoemde „Unternehmersgesellschaft”, om een faillissementspauliana te kunnen toetsen.
- 2 Zijn met een beroep op het Informationsfreiheitsgesetz (wet op de informatievrijheid) van het Land Nordrhein-Westfalen ingediend verzoek om informatie over de aankondiging van maatregelen van gedwongen tenuitvoerlegging en de verlening van executieopdrachten, ontvangen betalingen, het tijdstip van kennisgeving van de insolventie van de schuldenaar alsmede de verzending van opgeslagen afschriften van alle daar geregistreerde belastingsoorten voor de belastingperioden maart 2014 tot en met juni 2015 werd door de Duitse belastingdienst afgewezen.
- 3 Het hiertegen ingestelde beroep werd door het Verwaltungsgericht (bestuursrechter in eerste aanleg) in wezen toegewezen. Het hoger beroep van verweerder, het Land Nordrhein-Westfalen, werd door het Oberverwaltungsgericht (hoogste bestuursrechter van de deelstaat) afgewezen: het recht op informatie wordt volgens deze rechter niet terzijde geschoven door sectorspecifieke regelingen binnen het fiscale procesrecht noch staan uitsluitingsgronden hieraan in de weg. De gevraagde informatie is weliswaar feitelijk gezien beschermd in het kader van het belastinggeheim, maar deze hoeven ten opzichte van de curator niet geheim te worden gehouden, net zo min als [Or. 4] ten opzichte van de betrokkene om wiens fiscale situatie het gaat. De bevoegdheid om over de fiscale gegevens te beschikken is op het moment van de inleiding van de faillissementsprocedure overgegaan op de curator. Deze overgang heeft ook betrekking op bedrijfsgeheimen en fiscale gegevens, voor zover dit voor het juiste beheer van de failliete boedel en de afwikkeling van het faillissement nodig is. De curator kan van de failliete schuldenaar inlichtingen verlangen over alle omstandigheden die betrekking hebben op de procedure. De verplichting van de schuldenaar om hieraan mee te werken, omvat ook de verplichting de belastingdienst vrij te stellen van diens geheimhoudingsplicht; zijn belang bij geheimhouding moet in zoverre wijken, aldus deze rechter.
- 4 In het door de appelrechter op grond van het principiële belang van de zaak toegestane beroep tot „Revision” handhaaft verweerder zijn vordering tot afwijzing van de eis.

II

- 5 De procedure dient te worden geschorst en het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna: Hof) dient te worden verzocht om een prejudiciële beslissing over de in het dictum geformuleerde vragen (artikel 267 VWEU).
- 6 1. De relevante Unierechtelijke bepalingen zijn te vinden in artikel 1, lid 1, artikel 4, punt 1, artikel 15 en artikel 23, lid 1, onder e), i) en j), van verordening (EU) 2016/679.

7 2. De toepasselijke bepalingen van nationaal recht zijn gedurende de procedure in „Revision” bij wet van 17 juli 2017 [OMISSIS] opgenomen in de Abgabenordnung (Duits algemeen belastingwetboek; hierna: „AO”) en op 25 mei 2018 in werking getreden. Deze luiden als volgt:

8 § 2a Toepassingsgebied van de voorschriften inzake de verwerking van persoonsgegevens

„(3) De voorschriften in deze wet en in de belastingwetten inzake de verwerking van persoonsgegevens zijn niet van toepassing, voor zover het recht van de [Or. 5] Europese Unie, in het bijzonder verordening (EU) 2016/679 [...] in de telkens toepasselijke versie, rechtstreeks of op grond van lid 5 van overeenkomstige toepassing is”.

„(5) Voor zover niet anders bepaald, zijn de voorschriften van verordening (EU) 2016/679, van deze wet en van de belastingwetten inzake de verwerking van persoonsgegevens van natuurlijke personen van overeenkomstige toepassing op informatie die betrekking heeft op geïdentificeerde of identificeerbare

1. overleden natuurlijke personen of
2. vennootschappen, verenigingen van personen met of zonder rechtspersoonlijkheid of vermogensmassa's.”

9 § 32e Verhouding tot andere rechten van inzage of toegang tot informatie

„Voor zover de betrokken persoon of een derde volgens het Informationsfreiheitsgesetz van 5 september 2005 (BGBl. I blz. 2722) in de telkens toepasselijke versie of volgens de betreffende wetten van de deelstaten jegens de belastingautoriteit een recht heeft op toegang tot informatie, zijn de artikelen 12 tot en met 15 van verordening (EU) 2016/679 juncto §§ 32a tot en met 32d van overeenkomstige toepassing. Verdergaande rechten op informatie over fiscale gegevens zijn in zoverre uitgesloten. § 30, lid 4, punt 2, is in dit verband niet van toepassing.”

10 § 32b Verplichting van de belastingautoriteit tot het verstrekken van informatie, als persoonsgegevens niet bij de betrokken persoon werden verzameld

„(1) De belastingautoriteit is aanvullend op de in artikel 14, lid 5, van verordening (EU) 2016/679 en § 31c, lid 2, genoemde uitzonderingen niet verplicht tot het verstrekken van informatie aan de betrokken persoon overeenkomstig artikel 14, leden 1, 2 en 4, van verordening (EU) 2016/679,

1. voor zover het verstrekken van de informatie

a) de juiste uitvoering van de binnen de bevoegdheid van de belastingautoriteiten of andere publieke instanties vallende taken in de zin van artikel 23 [Or. 6], lid 1, onder d) tot en met h), van verordening (EU) 2016/679 in gevaar zou brengen of

b) [...]

en om die reden het belang van de betrokken persoon bij het verstrekken van informatie moet wijken. § 32a, lid 2, is van overeenkomstige toepassing.”

11 § 32c Recht van inzage van de betrokken persoon

„(1) Het recht van inzage van de betrokken persoon jegens een belastingautoriteit overeenkomstig artikel 15 van verordening (EU) 2016/679 bestaat niet, voor zover

1. de betrokken persoon overeenkomstig § 32b, leden 1 of 2, niet hoeft te worden ingelicht,

2. het verlenen van inzage de uitvoeringsinstantie van de belastingautoriteit zou belemmeren bij het instellen, uitoefenen of onderbouwen van civielrechtelijke vorderingen of bij het onderbouwen van jegens haar ingestelde civielrechtelijke vorderingen in de zin van artikel 23, lid 1, onder j), van verordening (EU) 2016/679; verplichtingen van de belastingautoriteit tot het verlenen van inzage overeenkomstig het civiele recht worden niet aangetast,

[...]”.

III

12 De prejudiciële vragen zijn relevant voor de beslechting van de zaak. Van de beantwoording van deze vragen hangt af of het beroep tot „Revision” van verweerder kans van slagen heeft. Deze behoeven verduidelijking door het Hof, aangezien het antwoord op deze vragen niet in zijn rechtspraak te vinden is noch voor de hand ligt. Met betrekking tot de prejudiciële verwijzing en de afzonderlijke prejudiciële vragen zijn de volgende overwegingen van belang:

13 Verordening (EU) 2016/679 is niet rechtstreeks van toepassing op de hier aan de orde zijnde feiten; het gaat noch om (fiscale) persoonsgegevens [Or. 7] van een natuurlijke persoon in de zin van artikel 1, lid 1, artikel 4, punt 1, van verordening (EU) 2016/679 noch om een recht van inzage van de betrokken persoon uit hoofde van het recht inzake gegevensbescherming overeenkomstig artikel 15 van verordening (EU) 2016/679. De positie van betrokkene op grond van het recht inzake gegevensbescherming is een hoogstpersoonlijk recht dat geen onderdeel wordt van de failliete boedel en om die reden niet wordt geraakt door de overgang van de beheers- en beschikkingsbevoegdheid op de curator overeenkomstig § 80, lid 1, van de Insolvenzordnung (Duitse faillissementswet; hierna: „InsO”). Het Hof heeft echter herhaaldelijk zijn bevoegdheid om een uniforme uitlegging van het Unierecht te waarborgen, bevestigd voor verzoeken om een prejudiciële beslissing betreffende Unierechtelijke bepalingen in situaties waarin de feiten van het hoofdgeding buiten de werkingssfeer van het Unierecht vielen, maar waarin deze Unierechtelijke bepalingen rechtstreeks en onvoorwaardelijk toepasselijk waren gemaakt doordat het nationale recht naar de inhoud ervan verwees (zie arresten van het Hof van 16 maart 2006, C-3/04 [ECLI:EU:C:2006:176], Poseidon

Catering BV, punt 14 e.v., en 18 oktober 2012, C-583/10 [ECLI:EU:C:2012:638], Nolan, punt 45 e.v.).

- 14 Aan deze voorwaarden is hier voldaan. Met de aanvullingen op de Abgabenordnung beoogt de wetgever – zoals met name blijkt uit § 2a, leden 3 en 5, AO – om ook buiten het rechtstreekse toepassingsgebied van verordening (EU) 2016/679 in overeenstemming met het algemene beginsel van de Abgabenordnung uniforme procedurele regelingen – die regelmatig tegelijkertijd regelingen zijn inzake de verwerking van persoonsgegevens – vast te stellen voor eenieder die te maken heeft met het fiscale (proces-) recht ongeacht de rechtsvorm [OMISSIS]. Aanwijzingen dat dit doel is beperkt tot in het Unierecht gedefinieerde belastingen, zijn er niet. Een naar belastingsschuldenaars en belastingsoorten gedifferentieerde verwerking van gegevens zou voor het overige – zoals de vertegenwoordigers van het voor de herziening van de Abgabenordnung bevoegde Duitse ministerie van Financiën ter terechtzitting hebben toegelicht – ook technisch gezien niet haalbaar zijn.
- 15 Tegelijkertijd wilde de nationale wetgever de ten gronde bestaande rechten op toegang tot informatie volgens de wetten op de informatievrijheid van de federale regering en de deelstaten onder dit uniforme fiscale procesrecht [Or. 8] laten vallen en op deze wijze de wetten op de informatievrijheid voor fiscale gegevens sectorspecifiek terzijde schuiven [OMISSIS]. Dit is het doel van § 32e AO. Een uitlegging van deze bepaling als verwijzing naar een rechtsgrond is niet aan de orde. Dit zou tot gevolg hebben dat de daarin voorgeschreven analoge toepassing van de artikelen 12 tot en met 15 van verordening (EU) 2016/679 juncto §§ 32a tot en met 32d AO op rechten op informatie van derden als deze geen betrokkenen zijn, steeds zou leiden tot een uitsluiting van rechten en bijgevolg zinloos zou zijn. Gelet op de bewoordingen van § 32e, eerste zin, AO ligt een dergelijke opvatting van de bepaling ook niet voor de hand. Volgens de verklaringen van de vertegenwoordigers van het Duitse ministerie van Financiën ter terechtzitting doet het ook geen recht aan de in § 32e, tweede en derde zin, AO uitgedrukte intentie om de rechten op informatie – voor zover zij zijn opgenomen in de wetten op de informatievrijheid van de federale regering en de deelstaten – in de zin van een bovengrens te beperken tot de omvang die voortvloeit uit de Abgabenordnung.
- 16 Tegen deze achtergrond is een „opgesplitste” uitlegging van de nieuwe regelingen in de Abgabenordnung niet mogelijk voor onder het Unierecht vallende situaties enerzijds en voor niet onder het Unierecht vallende situaties anderzijds.
- 17 Vraag 1:
- Van de beantwoording van deze vraag hangt af of een belastingautoriteit de toegang tot fiscale gegevens van de belastingsschuldenaar eigenlijk wel met een beroep op artikel 23, lid 1, onder j), van verordening (EU) 2016/679 mag weigeren. Hier is de nationale wetgever kennelijk van uitgegaan gezien de duidelijke bewoordingen van § 32c, lid 1, punt 2, AO, die blijkens de memorie van toelichting [OMISSIS] is gebaseerd op artikel 23, lid 1, onder j), van

verordening (EU) 2016/679 en bovendien uitdrukkelijk refereert aan deze bepaling. Sommige van de ter zake deskundigen zijn daarentegen van mening dat de openingsclausules van artikel 23, lid 1, onder i) en j), van verordening (EU) 2016/679 alleen relevant zijn voor particuliere rechtssubjecten; de bepaling onder j) heeft in zoverre slechts een verduidelijkende functie ten opzichte van de bepaling onder i) die ter bescherming van de rechten en vrijheden van andere particulieren ruim is geformuleerd [OMISSIS] **[Or. 9]** [OMISSIS]. Voor deze opvatting pleit dat de bescherming van belangrijke publieke belangen onderwerp van de openingsclausules van artikel 23, lid 1, onder a) tot en met h), van verordening (EU) 2016/679 is. Belangrijke financiële belangen van de staat in budgettaire en fiscale aangelegenheden kunnen bijvoorbeeld worden beschermd op grond van artikel 23, lid 1, onder e), van verordening (EU) 2016/679.

18 Vraag 2:

Voor zover belastingautoriteiten in beginsel een beroep kunnen doen op artikel 23, lid 1, onder j), van verordening (EU) 2016/679, moet worden verduidelijkt of de formulering „inning van civielrechtelijke vorderingen” ook het verweer tegen civielrechtelijke vorderingen omvat. Volgens de inschatting van de nationale wetgever is dit het geval – zoals wederom duidelijk blijkt uit zowel de bewoordingen van als de toelichting bij § 32c, lid 1, punt 2, AO [OMISSIS]. Hierbij dient de uitdrukkelijke vermelding van artikel 23, lid 1, onder j), van verordening (EU) 2016/679 in § 32c, lid 1, punt 2, AO volgens de verklaringen van de vertegenwoordigers van het Duitse ministerie van Financiën ter terechtzitting ten aanzien van de beoogde conformiteit met het Unierecht als verduidelijking dat het slechts om het verweer tegen civielrechtelijke vorderingen in de zin van deze regeling gaat.

- 19 § 32c, lid 1, punt 2, AO heeft tot doel ervoor te zorgen dat de belastingautoriteiten in het kader van een uniforme en wettige belastingheffing en bij de veiligstelling van de belastinginkomsten in het geval van civielrechtelijke vorderingen niet in een betere, maar ook niet in een slechtere positie komen te verkeren dan andere schuldenaars of schuldeisers; de informatieverplichtingen moeten daarom uitsluitend op het civiele recht zijn gebaseerd [OMISSIS]. De bepaling is bedoeld om de voor curatoren gunstige rechtspraak van de bestuursrechters over verzoeken om toegang tot informatie uit hoofde van de wetten op de informatievrijheid van de federale regering en de deelstaten te corrigeren [OMISSIS]. Op grond daarvan omvat de beheers- en beschikkingsbevoegdheid van de curator volgens § 80, lid 1, InsO ook de onder het belastinggeheim vallende informatie die ertoe dient **[Or. 10]** om een faillissementspauliana overeenkomstig de §§ 129 e.v. InsO tegen de belastingautoriteit te toetsen [OMISSIS]. Als gevolg van deze rechtspraak konden de curatoren van de belastingautoriteiten toegang verlangen tot de fiscale gegevens van de failliete schuldenaren, waardoor zij regelmatig pas in staat werden gesteld een faillissementspauliana tegen de belastingautoriteit te toetsen. In tegenstelling tot andere schuldeisers van de failliete schuldenaar is de curator beperkt tot civielrechtelijke rechten op informatie die uitdrukkelijk niet vallen onder § 32c, lid 1, punt 2, AO. De civielrechtelijke rechten op informatie zijn

evenwel volgens vaste rechtspraak van het Bundesgerichtshof afhankelijk van de vraag of een faillissementspauliana ten gronde vaststaat en het alleen nog gaat om de nadere bepaling van de aard en omvang daarvan. Zolang een verbintenis tot terugbetaling niet is vastgesteld, dient de curator zich dus voor alle benodigde inlichtingen te wenden tot de failliete schuldenaar [OMISSIS]. Van andere schuldeisers kan de curator dus pas in een veel later stadium inlichtingen verlangen; de daardoor bewerkstelligde minder gunstige positie van de belastingautoriteiten moet in de toekomst middels § 32c, lid 1, punt 2, AO worden voorkomen.

- 20 Het behoeft verduidelijking of dit doel valt onder de regeling in artikel 23, lid 1, onder j), van verordening (EU) 2016/679. De bepaling machtigt de nationale wetgever – onder bepaalde voorwaarden – om beperkende regelingen vast te stellen ter waarborging van de inning van civielrechtelijke vorderingen. Volgens de huidige opvatting heeft het begrip „inning” betrekking op de rechthebbende (schuldeiser) en wordt het met name gebruikt als synoniem voor de uitoefening of tenuitvoerlegging van een ten gronde reeds bestaand recht; hetzelfde geldt bijvoorbeeld voor het begrip „the enforcement” in de Engelse of „l’exécution” in de Franse versie van verordening (EU) 2016/679. Het verweer tegen civielrechtelijke vorderingen kan daarom niet zonder meer onder het begrip „inning” worden geschaard. Dit geldt des te meer omdat de wetgever in artikel 9, lid 2, onder f), artikel 17, lid 3, onder e), artikel 18, lid 1, onder c), en lid 2, artikel 21, lid 1, tweede zin, en artikel 49, lid 1, onder e), van verordening [Or. 11] (EU) 2016/679 onderscheid maakt tussen de begrippen „instelling”, „uitoefening” of „onderbouwing” (van rechtsvorderingen). Hierbij is niet duidelijk of onderbouwing van rechtsvorderingen ook het verweer tegen dergelijke vorderingen omvat [OMISSIS].
- 21 Voor zover de formulering „inning van civielrechtelijke vorderingen” tevens het verweer van de belastingautoriteit tegen dergelijke vorderingen inhoudt, rijst verder de vraag of de vorderingen (hier de faillissementspauliana) reeds moeten zijn ingesteld of dat het volstaat als om de informatie wordt gevraagd om dergelijke vorderingen te onderzoeken. De taalkundig ongelukkige bewoordingen van § 32c, lid 1, punt 2, AO hebben betrekking op de onderbouwing [door] de uitvoeringsinstantie van de belastingautoriteit van „jegens haar ingestelde civielrechtelijke vorderingen [...]”. Als men „instellen” opvat als synoniem voor „vorderen”, „aanvoeren”, „aanmelden”, „een beroep doen op” of „innen”, impliceert de formulering „ingesteld” dat de rechthebbende (schuldeiser) zich jegens de verweerder (schuldenaar) reeds heeft beroepen op een recht, dus dat dit recht in ieder geval ten gronde reeds is geconcretiseerd. Daarentegen zal enkel de – met behulp van de gevraagde fiscale gegevens nog nader te toetsen – mogelijkheid dat een faillissementspauliana tegen de belastingautoriteit bestaat, niet volstaan. Indien het recht op informatie pas na een beroep op de faillissementspauliana uitgesloten zou zijn, zou de bepaling evenwel voor een groot deel zinloos zijn, omdat de curator de noodzakelijke gegevens reeds eerder zou hebben verkregen. De Senat vat § 32c, lid 1, punt 2, AO overeenkomstig de duidelijke strekking en doelstelling ervan aldus op dat de formulering „ingesteld”

ook „nog in te stellen” respectievelijk „mogelijke” vorderingen omvat. Het is de vraag en het behoeft verduidelijking of deze opvatting nog wordt gedekt door artikel 23, lid 1, onder j), van verordening (EU) 2016/679.

22 Vraag 3:

Ten slotte behoeft verduidelijking of een nationale regeling op grond waarvan het recht van inzage overeenkomstig artikel 15 van verordening (EU) 2016/679 ter verdediging [**Or. 12**] van een mogelijke faillissementspauliana tegen de belastingautoriteit wordt beperkt, kan worden gebaseerd op artikel 23, lid 1, onder e), van verordening (EU) 2016/679.

- 23 Volgens de opvatting van de nationale wetgever is het doel van § 32c, lid 1, punt 2, AO, de positie van de belastingautoriteit bij civielrechtelijke vorderingen noch beter noch slechter te maken dan die van andere schuldeisers en schuldenaren, ook in het belang van de uniforme en wettige belastingheffing en de veiligstelling van de belastinginkomsten; deze twee doelen waren belangrijke doelstellingen van algemeen belang in budgettaire en fiscale aangelegenheden in de zin van artikel 23, lid 1, onder e), van verordening (EU) 2016/679 [OMISSIS]. De Senat gaat er gezien de bewoordingen van § 32c, lid 1, punt 2, AO en de memorie van toelichting weliswaar van uit dat de wetgever primair gebruik wilde maken van de openingsclausule in artikel 23, lid 1, onder j), van verordening (EU) 2016/679. Hiervoor pleit uit systematisch oogpunt dat hij (alleen) in andere bepalingen, bijvoorbeeld in § 32b, lid 1, punt 1, onder a), AO, waarnaar § 32c, lid 1, punt 1, AO verwijst, heeft gerefereerd aan de openingsclausules in artikel 23, lid 1, onder d) tot en met h), van verordening (EU) 2016/679. Los daarvan kan echter niet met zekerheid worden uitgesloten dat § 32c, lid 1, punt 2, AO subsidiair ook kan worden gebaseerd op artikel 23, lid 1, onder e), van verordening (EU) 2016/679.
- 24 Feitelijk stuit deze veronderstelling evenwel op bezwaren. De gevraagde fiscale gegevens zijn niet voor de materiële belastingvorderingen, maar in eerste instantie voor de in het kader van het insolventierecht relevante betalingen als eventueel vernietigbare rechtshandelingen in de zin van § 129, lid 1 InsO van belang. De tegen de belastingautoriteit gerichte vordering van de curator tot terugbetaling van in het kader van het insolventierecht bestreden prestaties behoort derhalve niet tot de vorderingen voortvloeiende uit de fiscale rechtsbetrekking. De faillissementspauliana heeft uitsluitend de ongeldigheid van de voor de schuldeisers nadelige rechtshandeling tot gevolg, maar niet de ongeldigheid van de hieraan ten grondslag liggende verplichting. Veeleer wordt de rechtsgrondslag van een bestreden prestatie – hier de fiscale vorderingen – niet aangetast door de faillissementspauliana. De verweerder moet de aan hem door de failliete schuldenaar geleverde prestatie terugbetalen, maar behoudt zijn in eerste instantie voldane, maar nu weer [**Or. 13**] openstaande vordering (§ 144, lid 1, InsO), die hij kan inschrijven op de insolventietabel [OMISSIS]. Het met § 32c, lid 1, punt 2, AO nagestreefde doel van gelijke behandeling van belastingautoriteiten en overige schuldeisers raakt daardoor weliswaar de financiële belangen van de staat, omdat

de belastingautoriteit de ontvangen belastinggelden in voorkomend geval moet terugbetalen en haar vorderingen moet inschrijven op de insolventietabel. Of het belang om zich te beschermen tegen deze „teruggave”, een erkende „belangrijke doelstelling” in de zin van artikel 23, lid 1, onder e), van verordening (EU) 2016/679 is, valt echter op zijn minst te betwijfelen, vooral omdat een rechtstreeks verband met de waarborging van een uniforme en wettige belastingheffing en de veiligstelling van de belastinginkomsten op het eerste gezicht in ieder geval niet lijkt te bestaan. Ook de nationale wetgever had – zoals de in § 32b, lid 1, tweede zin, AO aangehaalde bepaling in § 32a, lid 2, AO laat zien – in zoverre vooral andere gevallen op het oog.

[OMISSIS]

WERKDOCUMENT